

Téma týdne: Patová situace stahuje trhy

Jednání mezi Evropskou unií a Velkou Británií ohledně budoucí ekonomické průchodnosti hranic prozatím zamrzla na třech sporných bodech. Ty se týkají pravidel hospodářské soutěže, dohledu nad řešením sporů a rybolovných práv.

Neúspěšná jednání

Britské vládní zdroje se nechaly slyšet, že proces sice není ještě uzavřený, ale situace je velmi choulostivá a je dost dobře možné, že se nepovede najít kompromis. Irský ministr zahraničních věcí Coveney poskytl vyjádření, podle kterého během posledních dvou dnů nebylo v jednání o obchodním brexitu dosaženo žádného vývoje, v oblasti rybolovu naopak údajně vznikly nové problémy. V EU tak prý převládá frustrace, nálada se začíná postupně obracet směrem ke scénáři nedosažení dohody. Šéfka Evropské komise Ursula von der Leyenová naopak volila diplomatictější slova. Zdůraznila potřebu sepsat poslední oblasti neshod, které pak budou řešeny na osobních jednáních.

Zákopová válka přitom probíhá hlavně na poli rybolovu. Unie nevidí žádné východisko, pokud britská strana nestoupí v otázkách zachování současných práv pro rybáře z kontinentu. Britská strana v tomto stojí za svými nároky na rybolovné kvóty výhodnější pro Británii.

Naděje nebo pouhá hra

Objevují se alespoň první symbolická gesta, kdy britská vláda v pondělí připustila, že je ochotna odstranit kontroverzní pasáže zákona o vnitřním trhu. To by mohlo situaci alespoň trochu odblokovat. Jedná se totiž o sporný zákon, který si britská vláda schválila s cílem zajistit volný obchod mezi všemi částmi Spojeného království. Ten ale porušoval takzvaný protokol o Severním Irsku, kterým chtěla EU zabránit vzniku tvrdé hranice mezi britským Severním Irskem a Irskou republikou.

Reakce britské libry

Britské libře ve čtvrtek a pátek pomohla dobrá nálada napříč světovými trhy, schválení vakcíny v Británii a konec plošného lockdownu. V pondělí se ale libra pod náporu negativních informací zhroutila a ukázala, jak investoři ztrácejí důvěru v dosažení dohody. Během obchodování sestoupila na šestitýdenní minimum vůči euru a výrazně oslabil také vůči americkému dolaru. Další znehodnocování při negativním scénáři může následovat. Od 23. června 2016, kdy proběhlo britské

referendum o brexitu, znehodnotila libra proti dolaru o 11 % a euru o 14 %.

Dopad na ekonomiky

Dopad by v Británii i EU výrazně pocítil automobilový průmysl. Brexit „bez dohody“ by v příštích pěti letech snížil produkci britských vozidel o 2 miliony kusů a podkopal schopnost vyvíjet novou generaci vozidel s nulovými emisemi. Vedle toho je zajímavostí, že rybolov sice sehrává ve vyjednáváních zásadní roli, nicméně tento sektor britské ekonomické produkci v roce 2019 přispěl pouze 0,03 %. V Británii by dále mohl hrozit nedostatek určitých typů potravin, protože dováží až 60 % z celkového objemu, přičemž je možné znatelné omezení také britského vývozu jehněčího masa do EU. Narušení procesu fungování by nejvíce pocítila odvětví, která se spoléhají na dodavatelské řetězce just-in-time, včetně automobilů, potravin a nápojů. Mezi další odvětví, která by mohla být zasažena, patří textilní, farmaceutický, chemický průmysl a ropné produkty. EU je největším obchodním partnerem Británie a představovala 47 % jejího obchodu v roce 2019. Británie s EU generovala obchodní schodek 79 miliard liber (104,86 miliardy USD), britský přebytek služeb ve výši 18 miliard liber převyšuje schodek 97 miliard liber ve zboží.

Podle ekonomického výzkumu by tvrdý brexit mohl mít negativní dopad na vývoz z EU v hodnotě až 33 miliard eur ročně. Nejvíce by zasáhl Německo, Nizozemsko, Francii, Irsko, Dánsko, Švédsko, Portugalsko, Polsko, ale i Českou republiku. Belgie by byla vzhledem ke své velikosti nejvíce postiženou členskou zemí EU na pracovním trhu se ztrátou 10 000 pracovních míst, a to zejména v potravinářském sektoru.

Vývoj na trzích

Na evropských trzích zavládla nervozita, což bylo zapříčiněno především absencí posunu ve vyjednáváních mezi EU a Británií. Překvapivě ale britský benchmark FTSE 100 nakonec jako jediný z větších indexů skončil v plusu. Širší evropský index Stoxx 600 klesl o 0,3 %, francouzský CAC 40 znehodnotil o 0,64 % a německý DAX uzavřel se ztrátou 0,21 %. Nedařilo se bankám, těžařům ropy, plynu ani technologickým titulům. Také americké indexy padaly, když index Dow oslabil o 0,49 % a index S&P 500 klesl o 0,19 %. Zde se ale jedná o dopad šíření koronaviru v USA.

Ing. Richard Bechník

Investiční analytik Fincentrum & Swiss Life Select a.s.

Finančního kurýra si můžete poslechnout na telefonním čísle +420 273 188 881.

Poslechněte si nás na Spotify:
<https://open.spotify.com/show/3WZqZuLHKdJQRJCdddhC13?si=LldIObUIR4-WqD-tOz43iv>

Přečtěte si nás také na webu:
https://www.fcsls.cz/cs/home/pro_media/financni-kuryr.html

